

Uchwała Zebrania Przedstawicieli Zebrań Sędziów Sądów Apelacyjnych

z dnia 2 marca 2016 r.

Sędziowie sądów powszechnych uczestniczący w Zebraniu Przedstawicieli Zebrań Sędziów Sądów Apelacyjnych apelują do przedstawicieli pozostałych władz i innych uczestników życia publicznego o poszanowanie konstytucyjnej zasady trójpodziału władz (art. 10 Konstytucji RP) oraz wynikających z niej zasad niezależności sądów (art. 173 Konstytucji RP) i niezawisłości sędziowskiej (art. 178 ust. 1 Konstytucji RP). Przejawiać się to winno między innymi w respektowaniu prawomocnych orzeczeń sądów i trybunałów oraz w powstrzymaniu się od pozamerytorycznej krytyki władzy sądowniczej i sędziów.

Zebranie Przedstawicieli popiera dotychczasowe działania Krajowej Rady Sądownictwa podejmowane w celu ochrony niezawisłości sędziowskiej i niezależności sądów. Kierunkowo akceptuje stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 lutego 2016 r. w sprawie propozycji rozwiązań mających na celu poprawę funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości.

Ustawodawca wielokrotnie dokonuje zmian w przepisach dotyczących ustroju sądów, które wręcz pogarszają ich funkcjonowanie. W związku z tym, Zebranie Przedstawicieli Sędziów Sądów Apelacyjnych apeluje, aby wszelkie propozycje zmian organizacji i ustroju sądów powszechnych były konsultowane ze środowiskiem sędziowskim na etapie założeń, a nadto zawierały pogłębione uzasadnienie naukowe i empiryczne. Wprowadzenie nowego Regulaminu urzędowania sądów bez konsultacji, doprowadziło do szeregu wątpliwości, nieporozumień i chaosu.

W związku z pojawiającymi się informacjami o planowanych zmianach dotyczących ustroju sądów powszechnych, zwracamy uwagę na konieczność szerokiej konsultacji przygotowywanych projektów. Trwałe rozwiązania systemowe powinny uwzględniać opinie przedstawicieli wielu środowisk, w tym sędziów, innych uczestników postępowań, przedstawicieli nauki i organizacji pozarządowych.

Niezależność sądów wymaga, aby zmianie uległ model nadzoru administracyjnego nad działalnością sądów powszechnych. Połączenie funkcji Ministra Sprawiedliwości z funkcją Prokuratora Generalnego posiadającego uprawnienia strony postępowania, przy

zachowaniu obecnego modelu zewnętrznego nadzoru administracyjnego, stoi w jawnej sprzeczności z konstytucyjną regułą odrębności i niezależności sądów.

Wzrastająca liczba spraw wpływających do sądów powszechnych i stałe rozszerzanie ich kognicji skutkuje znacznym obciążeniem sędziów i pozostałych pracowników sądownictwa powszechnego. Konieczne zatem jest podjęcie działań w celu ograniczenia kognicji sądów i zwiększenia liczby referendarzy sądowych, asystentów sędziego i urzędników sądowych. Postulujemy wycofanie się z obciążania sędziów i pozostałych pracowników różnymi zadaniami o charakterze administracyjnym i technicznym.

Celem zagwarantowania realnej niezależności władzy sądowniczej jest zapewnienie rzeczywistego wpływu na tworzenie i wykonanie budżetu wymiaru sprawiedliwości. Tylko w ten sposób, przy zagwarantowaniu odpowiednich nakładów, możliwa jest realizacja zwiększających się zadań sądów.

Zebranie zwraca uwagę na to, że wprowadzanie kazuistycznych rozwiązań dotyczących przydziału spraw (zwłaszcza w projekcie zmian w Kodeksie Postępowania Karnego) doprowadzi do pogorszenia sytuacji stron i wydłużenia czasu trwania postępowań. Regulując zasady przydziału spraw, konieczne jest uwzględnienie możliwości i specjalizacji sędziów.

Rozwój i rosnące znaczenie mediów we współczesnym życiu publicznym wymaga od sądów prowadzenia aktywnej i skutecznej działalności informacyjnej. W związku z tym sędziowie sądów powszechnych uczestniczący w Zebraniu apelują do organów władzy ustawodawczej i wykonawczej o zapewnienie odpowiednich środków na organizację i realizację tych zadań.